

Είναι δυνατόν το ενδεχόμενο να αναδειχθεί ο ηγέτης ενός κόμματος στο αξίωμα του προέδρου της δημοκρατίας να... διαχάξει το κόμμα αυτό; Ναι, απαντά ο ΣΥΝ τα στελέχη του οποίου βρήκαν τώρα ένα νέο πεδίο διαφωνίας πριν καν το σενάριο γίνει επίσημη πιθανότητα και ενώ, βεβαίως, ο Ν. Κωνσταντόπουλος είναι ακόμη αρχηγός τους...

Η κριτική ξεκινάει από την ακραία θέση ότι με την παρουσία του προέδρου στη γιορτή της ΟΝΝΕΔ «δώσαμε τη δυνατότητα στη Ν.Δ. να υπερβεί διαχωριστικές γραμμές» και φτάνει μέχρι τους ισχυρισμούς ότι «υποτάσσει το κόμμα στις φιλοδοξίες του».

Ταραχή στην Κουμουνδούρου

Ετσι, δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι όλες οι τάσεις του κόμματος συμφώνησαν να μην συζητηθεί το θέμα της προεδρικής εκλογής στο επικείμενο συνέδριο του ΣΥΝ. Πάντως, δύο υποθέσεις-σενάρια εξακολουθούν να «παίζουν» στο εσωτερικό του ΣΥΝ:

- **Σενάριο πρώτο:** Η Ν.Δ. προτείνει Κωνσταντόπουλο και συναινεί το ΠΑΣΟΚ. Είναι η «επιθυμητή» εκδοχή αφού κανείς στο εσωτερικό του κόμματος δεν θα έχει λόγο να αντικρούσει την

πρόταση και θα καμφθούν οι αντιδράσεις του Αριστερού Ρεύματος και της νεοθιάς του ΣΥΝ, που θεωρούν ότι τυχόν εκλογή αριστερού προέδρου υπονομεύει μακροπρόθεσμα την παράταξη.

- **Σενάριο δεύτερο:** Προτείνεται από τη Ν.Δ., αλλιά αντιδρά το ΠΑΣΟΚ. Τι θα πράξει ο ΣΥΝ; Θα εισηγηθεί δικό του υποψήφιο ή θα ψηφίσει την επιλογή της Ν.Δ. ή του ΠΑΣΟΚ;

- Όσον αφορά τον **Φ. Κουβέλη**, οι περισσότεροι στο ΣΥΝ προσαθούν να ανιχνεύσουν αν το όνομά του «συνζητείται» πραγματικά ή αν «ρίχνεται στο τραπέζι» ως αντιπερισπασμός στην υποψηφιότητα του Ν. Κωνσταντόπουλου. Ο ίδιος, πάντως, αποφεύγει κάθε δημόσια συζήτηση για το θέμα. **Φ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ**

Αγάπη που έγινε δίκκοπο μαχαίρι

Ηταν ένας έρωτας μεγάλος (1974-1981), που έγινε σχέση συμβατική (1981-1985) για να καταλήξει σε μίσος που (1989) έγινε αβυσσολέο. Ο λόγος για το ΠΑΣΟΚ και την αριστερά, τη διαδρομή των οποίων φορτίζει, τώρα, η υποψηφιότητα Κωνσταντόπουλου για την προεδρία της δημοκρατίας.

■ Ολα ήταν ρόδινα τα πρώτα χρόνια της μεταπολίτευσης, καθώς ΠΑΣΟΚ και κομμουνιστική αριστερά είχαν ενωθεί στη Βουλή και στο πεζοδρόμιο για να «γκρεμίσουν την επάρατο δεξιά». Τα κατάφεραν και το βράδυ της μεγάλης νίκης του ΠΑΣΟΚ, τον Οκτώβριο του 1981, ο **Α. Κύρκος** πανηγύριζε μαζί με τους πράσινους οπαδούς στους δρόμους της Αθήνας, ενώ ο **Χ. Φλωράκης** άκουγε από τον Α. Παπανδρέου τη μεγάλη κουβέντα: «Χαρίλαε, αύριο σε παίρνω στο τηλέφωνο για να μιλήσουμε για την κυβέρνηση».

■ Το τηλεφώνημα στον Χαρίλαο φυσικά δεν έγινε ποτέ, ενώ μερικά χρόνια αργότερα -παραμονές του 1989- ο Χ. Φλωράκης εξέφρασε το παράπονό του: «Μαζί χτυπούσαμε τα νταούλια, αλλά τον παρά τον πήρε το ΠΑΣΟΚ».

■ Εκτοτε το ΠΑΣΟΚ, όποτε δυσκολευόταν ως κυβέρνηση, θυμόταν «τη συνεργασία των προοδευτικών δυνάμεων», ενώ το «προοδευτικό στρατόπεδο» πήρε τηλεοπτικά το όνομα «ΠΑΣΟΚ και λοιπές δημοκρατικές δυνάμεις».

■ Η πρώτη απόπειρα να σπάσει το αντιδεξιό σύνδρομο έγινε από το ΚΚΕ στις δημοτικές εκλογές του 1986: Η Κεντρική Επιτροπή του αποφάσισε, τότε, να καλέσει σε «ψήφο κατά συνείδηση στο β' γύρο». Ετσι, δήμαρχος Αθηναίων έγινε ο **Μ. Εβεργ** και ο Α. Παπανδρέου μίλησε για «ανίερους συμμάχους». Το γυαλί ράγισε...

■ Το 1989 ήταν η μοιραία χρονιά που το γυαλί έσπασε: Η συγκυβέρνηση Ν.Δ.-αριστεράς και η ποινικοποίηση της πολιτικής ζωής δημιούργησαν στο ΠΑΣΟΚ την υποψία ότι η επιδίωξη της «αριστεροδεξιάς σύμπραξης» ήταν η απίσχναση του ΠΑΣΟΚ.

Πράγματι, στα μυαλά κάποιων υπήρχε η στρατηγική του διεμβολισμού του ΠΑΣΟΚ. Ομολογείται

Της ΜΑΡΙΝΑΣ ΜΑΝΗ

Με βάση την πολιτική θεωρία, δεξιά και αριστερά συγκροτούν τα δύο άκρα του πολιτικού συστήματος. Στην Ελλάδα του 21ου αιώνα, όμως, τα κόμματα του «διπόλου» στήνουν συχνά γέφυρες πάνω από το ιδεολογικό χάσμα που τα χωρίζει. Μία απ' αυτές ίσως ανεγερθεί σύντομα και πάνω από το προεδρικό Μέγαρο της Ηρώδου του Αττικού.

Τον «δρόμο που χάραξε» η συγκυβέρνηση του '89, οι συνεργασίες στους δήμους (το '86 και το '98) και οι ανομολόγητες συμπληρώσεις στα κοινωνικά μέγαρα (π.χ. αγροτικές κινητοποιήσεις) ακολούθηι σταθερά και ο Κ. Καραμανλής μετά το 2000. Αντιλαμβάνομενος, μάλιστα, την αδυναμία του ΠΑΣΟΚ να απευθυνθεί στον «όμορο» χώρο της αριστεράς, φρόντισε εκείνος να καταγράψει τη Ν.Δ. ως «κόμμα του μεσαίου χώρου» και να προχωρήσει σε πολλές «τροχιοδεικτικές» κινήσεις τόσο προς το ΣΥΝ όσο και προς το ΚΚΕ:

Κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Στο κέντρο απ' αριστερά

• «Σέβομαι τους αγωνιστές της αριστεράς» δήλωσε το 2001, ενώ τον Απρίλιο του 2002 ο **Δ. Σιούφας** παραδέχονταν ότι θα ψήφισε για πρόεδρο της Δημοκρατίας προσωπικότητα της αριστεράς, «φωτογραφίζοντας» μάλιστα τον Μ. Θεοδωράκη.

• Όσο πλησίαζαν οι εκλογές, τόσο πύκνωναν τα «ανοίγματα»: Ο αρχηγός της Ν.Δ. δεν έλειψε από την επέτειο ίδρυσης της ΕΔΑ, από τη συναυλία του Μ. Θεοδωράκη στο Ηρώδειο ούτε και από την παρουσίαση της βιογραφίας του **Χ. Φλωράκη**.

• Ο ιστορικός ηγέτης του ΚΚΕ ανταπέδωσε την επίσκεψη και η δήλωσή του σε εκδήλωση του Ιδρύματος Κωνσταντίνου Καραμανλή, ότι «ο Καραμανλής θα είναι ο επόμενος πρωθυπουργός», προκάλεσε ιδιαίτερη αίσθηση.

• Ο πρόεδρος της Ν.Δ. επισκέφθηκε επίσης τον Αν Στράτη και είχε «συχνές επαφές» όχι μόνο με τον επίτιμο πρόεδρο του ΚΚΕ, αλλά και με τον **Α. Κύρκο**.

• Μετά την 7η Μαρτίου του 2004, ο Κ. Καραμανλής διόρισε στο Εθνικό Κέντρο Βιβλίου τον αριστερό συγγραφέα **Δ. Νόθα**.

• Από τους πρώτους επισκέπτες στο Μαξίμου ήταν ο Μ. Θεοδωράκης και ο Μ. Κακογιάννης, ενώ ο σκηνοθέτης Π. Βούλγαρης και η συγγραφέας Ιωάννα Καρυστιάνη ήταν πρόσφατα συνδαιτυμόνες του πρωθυπουργικού ζεύγους.

• Τελευταία κίνηση του Κ. Καραμανλή ήταν η παρουσία του **Ν. Κωνσταντόπουλου** στην εκδήλωση της ΟΝΝΕΔ για το Πολυτεχνείο. Η πιο εντυπωσιακή, όμως, πιθανόν να είναι η επόμενη, με τη σύμπραξη των δύο πλευρών να οδηγήσει στην εκλογή αριστερού προέδρου της δημοκρατίας.

στο κοινό πόρισμα ΚΚΕ-Ε.Α.Ρ.:

«Η κατάκτηση μετακλογικά μιας ισχυρής Αριστεράς με νέο ρόλο στην πολιτική ζωή, θα αποτελέσει αφετηρία μιας επιθετικής στρατηγικής για τη συγκρότηση κοινωνικοπολιτικού συνασπισμού εξουσίας για το κέρδισμα της πλειοψηφίας του λαού για την άνοδο του κόσμου της εργασίας και του πολιτισμού στην εξουσία στην κρίσιμη δεκαετία του '90».

■ Η φιλόδοξη προσπάθεια, βέβαια, απέτυχε: ο ΣΥΝ διχάστηκε, το ΚΚΕ διασπάστηκε, η Ν.Δ. του Μητσοτάκη κέρδισε, το ΠΑΣΟΚ άντεξε και ο Α. Παπανδρέου «παρεδόθη» αθώος στην κοινωνία για να επιστρέψει δικαιωμένος και στην κυβέρνηση το 1993.

■ Τρία χρόνια αργότερα και ενώ το ΚΚΕ είχε απομακρυνθεί τελείως από τη φιλολογία για την ενότητα των προοδευτικών δυνάμεων και ο ΣΥΝ είχε τεθεί εκτός Κοινοβουλίου, οι ελπίδες αναθερμάνθηκαν με τη νίκη **Σημίτη** στο ΠΑΣΟΚ. Στο συνέδριο του ΣΥΝ το Μάρτιο του 1996 ο τότε πρωθυπουργός αποθεούμενος από τους συνέδρους μίλησε για την κεντροαριστερά και ζήτησε από

τις δυνάμεις που την συναπαρτίζουν «να συναντηθούν σ' έναν διάλογο χωρίς ηγεμονικούς όρους και τρέχουσες στενόκαρδες εκλογικές υστεροβουλίες».

■ Η ψυχρολουσία, ωστόσο, ήρθε λίγους μήνες μετά από τον ίδιο άνθρωπο: Στην προεκλογική ομιλία του στην Πάτρα και ενώ ο ΣΥΝ έδινε τον υπέρ πάντων αγώνα για τη Βουλή, ο **Κ. Σημίτης** κάλεσε τους ψηφοφόρους να μην ρίξουν ψήφο στα μικρά κόμματα γιατί «είναι χαμένη ψήφος».

Την ίδια ώρα, βέβαια, ο τότε πρωθυπουργός προσέφερε κρατικές θέσεις σ' όσους αποχωρούσαν από την Κουμουνδούρου, υποχρεώνοντας τον ΣΥΝ να σκληρύνει για να διασωθεί εκλογικά.

■ Σήμερα τα πράγματα βρίσκονται στο σημείο **μηδέν**. Ο Γ. Παπανδρέου δεν φαίνεται να διαθέτει ολοκληρωμένη πρόταση για τις σχέσεις των δύο χώρων, ενώ ο πιθανότερος διάδοχος του Ν. Κωνσταντόπουλου, ο Αλ. Αλαβάνος, έχει ξεκαθαρίσει ότι «ο ΣΥΝ δεν πρέπει να ανοίξει κανένα διάλογο με τη σοσιαλδημοκρατία γιατί είναι υποταγμένη στη λογική του νεοφιλελευθερισμού».

Του ΤΑΣΟΥ ΠΑΠΠΑ

Η θυελλώδης σχέση ΠΑΣΟΚ - αριστεράς. από τον έρωτα στο μεγάλο μίσος